

به دو مثال زیر دقّت کنید:

۱) قد خَلَقَ اللَّهُ الْعَالَمَ حَسْبَ أَهَدَافَ دِقِيقَةٍ: خداوند جهان را طبق اهداف دقیقی آفریده است.

۲) قد خَلَقَ الْعَالَمَ حَسْبَ أَهَادَافَ دِقِيقَةٍ: جهان طبق اهداف دقیقی آفریده شده است.

جمله اول جمله‌ای معلوم است، چون « فعل معلوم » دارد.

تعريف: فعل معلوم، فعلی است که فاعلش مشخص باشد. (فاعل « خَلَقَ » کلمه « الله » است).

جمله دوم، جمله‌ای مجھول است؛ چون « فعل مجھول » دارد.

تعريف: فعل مجھول، فعلی است که فاعلش مشخص نباشد.

فاعل « خَلَقَ » مشخص نیست و این فعل به کلمه « العالم » نسبت داده شده. « العالم » در مثال اول

مفهول (مفهول به) و در مثال دوم نائب فاعل نام دارد!

* در فارسی فعل‌های مجھول غالباً با مصدر « شدن » ساخته می‌شوند.^۱

می‌نشاند ← نشانده می‌شود خورد ← خورده شد

طريقة مجھول کردن فعلها در عربى

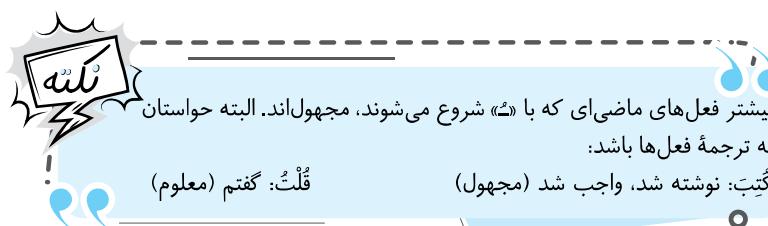
ماضي مجھول

برای ساختن فعل ماضی مجھول باید:

۱) به عین الفعل، کسره (ي) بدهیم.

۲) به تمام حروف متخرّک (یعنی حرکت‌دار) قبل از عین الفعل هم ضممه (ء) بدهیم:

ماضي مجھول	ماضي معلوم
قتل: کشته شد، به قتل رسید	قتل: گشت
أُرْسِلَ: فرستاده شد	أُرْسِلَ: فرستاد
إِشْرَبَجَعَ: پس گرفته شد	إِشْرَبَجَعَ: پس گرفت

۱. البته نه که همه فعل‌ها این مدلی باشند و نه هر فعلی که « شدن » داشت، مجھول باشد. جلوتر توضیح می‌دهم!

فعل مضارع مجهول

عربی انسانی

پایه دهم

درس ۷

فعل مضارع مجهول این مدلی ساخته می شود:

- ① به عین الفعل، فتحه «ت» می دهیم.
- ② به حرف مضارعه ضممه «ئ» می دهیم.

مضارع مجهول	مضارع معلوم
يُحْكُّ: آفریده می شود	يَحْكُّ: می آفریند
يُخْرُجُ: خارج می شود	يَخْرُجُ: خارج می کند
يُسْتَخْرُجُ: استخراج می شود	يَسْتَخْرُجُ: استخراج می کند

نکات

① هر فعل مضارعی که با «ت» شروع شود، لزوماً مجهول نیست. ممکن است از باب‌های «فعل، تفعیل، مقاولة» باشد. برای اطمینان به حرکت عین الفعل دققت کنید. اگر هم حرکت عین الفعل را ندادند، به ترجمه و سبک و سیاق عبارت دققت کنید!

② گاهی فقط و فقط ترجمه مشخص می کند که یک فعل در عبارت معلوم است یا مجهول: ينقذ المرء بعقله من المهالك: انسان با (به وسیله) عقلش از مهلكه‌ها (نجات داده می شود) نجات می دهد.

فعل «ينقذ» باید مجهول (يُنقذ) باشد که عبارت معنی دهد؛ چون اگر به شکل معلوم بخوانیم، مفعول می خواهد و جمله از نظر معنایی و البتة قواعدی ناقص می شود.

نایب فاعل

در جمله مجهول، خبری از فاعل نیست و فعل مجهول به اسمی به نام **نایب فاعل** (جانشین فاعل) نسبت داده می شود:
أَنْزَلَ القرآنُ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ: قرآن در ماه رمضان نازل شد.
فعل مجهول نایب فاعل

ویژگی‌های نایب فاعل

نایب فاعل، دقیقاً ویژگی‌های فاعل را دارد، یعنی:

- ① غالباً با علامت‌های رفع «ـتـ»، «ـنـ» در عبارت‌ها سروکله‌اش پیدا می شود.

② حتماً، تأکید می کنم حتماً بعد از فعل (مجهول) می آید:

المسالمون أُمِرُوا أَن يُؤْتُوا الزَّكَاة.

مبتدا فعل مجهول و نایب فاعل (ضمیر «و»)

المسالمون أُمِرُوا أَن يُؤْتُوا الزَّكَاة.

آمِر فعل مجهول نایب فاعل

۱. که شاید خودش داشته باشد!

٢٢٣. عَيْنُ «لِم» تدلّ على الاستفهام:

- ١) هذا الرجل عبد صالح ولم يترك أقربائه عند المشاكل!
 ٢) إن أيام الامتحانات قريبة فلم لا تطالعين دروسك!
 ٣) كثير من الإعجازات في الطبيعة لم تكتشف حتى الآن!
 ٤) تلك الطالبة لم تفهم الدرس جيداً!

٢٢٤. عَيْنُ الصَّحِيحِ حسْبِ عَمَلِ الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ:

- ١) صار إخوان صديقي رسامين مشهورين في البلاد!
 ٢) كان الإسلام قد أتَى على أهمية العلم من البداية!
 ٣) أصبحنا معتمدون على قدرات أنفسنا في الأمور!
 ٤) ليس الله عَلَمُ الغيب و ستار العيوب!

٢٢٥. عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصرفي:

- ١) تصبح نصائح العلماء مصباحاً للوصول إلى أهدافك!: اسم، جمع التكسير (مفردة: نصيحة)،
 معرب / فاعل و مرفوع بالضمة
 ٢) يرى بعض السائحين إيران بلداً ممتازاً لقضاء العطلات!: جمع سالم للمذكر، معرفة، معرب
 / فاعل و مرفوع و نونه مفتوحة دائماً
 ٣) عالم يُنْتَفَعُ بعلمه خير من ألف عابد!: فعل مضارع، مجاهول، للغائب / فعل و مع نائب فاعله
 جملة فعلية و الجملة صفة
 ٤) في السنة العشرين من عمره كان عاملاً بسِيَاطاً: مفرد مذكر، نكرة، معرب / خبر الفعل
 الناقص و منصوب

آزهون ۶ = درس ۶

عيّن الأصحّ والأدقّ في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (٢٢٦-٢٢٩):

٢٢٦. **﴿يَقُولُونَ بِالسِّنْتِهِمْ مَا لِيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ﴾:**

- ١) با دهانهایشان چیزی را می گویند که در قلوبشان نیست و خداوند به آنچه پنهان کرده‌اند، دانست!
 ٢) چیزی را با زبانهایشان می گویند که در دل‌هایشان نیست و الله به دانتر است به آنچه
 پنهان می کنند!
 ٣) با زبانشان چیزی را گفتند که در دل‌هایشان نبود و خداوند به آنچه پنهان کردند، دانتر می باشد!
 ٤) چیزی را به زبان می آورند که در دل‌هایشان نیست و الله به چیزی که پنهان می کنند،
 بسیار دانست!

٢٢٧. ما أتاه أحد في حاجة فرده خائباً فـإنه كان أوجد الناس و يُضرب به المثل في الكرم! :

- ١ هيج كس با خواسته اي نزد او نيامد كه او را ناميد برگردانده باشد؛ چه او بخشنده ترين مردم بود و به او در سخاوت مثل زده مى شد!
- ٢ کسی نبود كه برای حاجتش نزد او بیاید که نامید برگردد؛ زیرا او از سخاوتمندترین مردمان بود و در بخشندگی به او مثل زده مى شد!
- ٣ احدی برای حاجتی نزد او نيامد که او را نامید برگرداند؛ زیرا او از سخاوتمندترین مردم بود که در بخشندگی به او مثل زده مى شد!
- ٤ هيج كس برای خواسته اي نزد او نيامد که ناميد برگردد؛ زيرا او بخشنده ترين مردم بود و در سخاوت به او مثل زده شده بود!

عین الخطأ:

- ١ هلا يحزنك قولهم إِنَّ الْعَزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً؛ سخنان تو را نباید ناراحت کند؛ زیرا ارجمندی، همه از آن خداست!
 - ٢ «أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبِلُ التَّوْبَةَ عَنِ الْعَبْدِ؟»؛ آیا ندانسته اند که تنها خداست که از بندگانش توبه می بذیرد؟!
 - ٣ «وَ كَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ»؛ خانواده اش را به نماز و زکات امر می کردا!
 - ٤ «مَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرْجٍ»؛ خداوند نخواسته است که شما را در حالت بحرانی قرار دهد!
٢٢٩. «دانش آموزان مدرسه شان را تمیز کردن و مدرسه تمیز شد!» عین الصحيح في التعريب:

- ١ نظف الطالب مدرستهم فصارت المدرسة نظيفة!
- ٢ الطالب ينظفون المدرسة فأصبحت مدرستهم نظيفة!
- ٣ الطالب نظفوا المدرسة فكانت مدرستهم نظيفة!
- ٤ الطالب نظفوا مدرستهم فكانت المدرسة نظيفة!

اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص (٢٣٣ - ٢٣٠) :

«اللغة العربية قد أصبحت لنا رمزاً يشير إلى مقدار اهتمامنا بتراثنا الإسلامي الإيراني. فالإيرانيون بعد أن أسلموا حاولوا لكشف جميع زوايا هذه اللغة و في هذا المجال قاموا بتأليف كتب و قواميس تسهل لهم طريقة تعلمها و تعليمها. كثرة المؤلفات في مجالات الصرف و النحو و البلاغة و المفردات و أمثالها غير شاهد على ذلك! فهذه المحاولات تشير إلى أننا كتنا نعتبر اللغة العربية لغتنا!»

(٨٧ هـ)

٢٣٠. ندعوي أن الإيرانيين كانوا يعتبرون اللغة العربية لغتهم، لأنهم :

- ١ أسلموا و آمنوا بالإسلام!
- ٢ جعلوها رمزاً لميراثهم الثقافي!
- ٣ كانوا يتكلّمون بهذه اللغة!
- ٤ اهتموا بها أكثر من لغتهم الأم!

٢٣١. الفرق بين اللغة العربية و بين بقية اللغات للإيرانيين هو أن :

- ١ اللغة العربية ممزوجة بالكلمات الفارسية!
- ٢ بقية اللغات ترتبط بتراثنا الإسلامي الإيراني!
- ٣ اللغة العربية كانت في الماضي لغة العلم و الأدب!
- ٤ أهمية اللغة العربية لنا لا ترتبط بالمسائل السياسية و أمثالها!

٢٣٢. حاول الإيرانيون أن يسهلوا طريق تعلم اللغة العربية لـ:

- ١ تأليف الكتب الثقافية! فهم ثقافتهم!
- ٢ تعليم عقائدهم!
- ٣ تعلم لغتهم الأم!

٤. عين الخطأ:

- ١ لزوم تعلم العربية لنا يعود إلى أن هذه اللغة هي لغة ثقافتنا!
- ٢ من خالف ضرورة تعلم اللغة العربية فكأنه لا يفهم بتراته و ثقافته!
- ٣ رؤية الإيرانيين بالنسبة إلى اللغة العربية لم تتغير بعد ظهور الإسلام!
- ٤ بعد ظهور الإسلام لا تُحسب اللغة العربية للمجتمعات العربية فقط!

عين الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (٢٣٤ - ٢٣٦):

٥. «حاولوا»:

- ١ فعل أمر، للمخاطبين، مزيد ثلاثي / فعل و فاعله ضمير متصل
- ٢ للغائبين، مجرّد ثلاثي / فعل و مع فاعله جملة فعلية و «كشف» مفعوله
- ٣ مجهول، للمخاطبين / فعل و قد حذف فاعله
- ٤ مزيد ثلاثي (من باب «مُفَاعِلَة»)، فعل ماضٍ / فعل و مع فاعله جملة فعلية

٦. «أصبحت»:

- ١ للغائبة، من المزيد الثلاثي / من الأفعال الناقصة، خبره «رمزاً»
- ٢ فعل ماضٍ متعدّ / فعل و مفعوله «رمزاً»
- ٣ فعل مضارع، للمخاطب / من الأفعال الناقصة و فاعله ضمير «هي» المستتر
- ٤ المجرّد الثلاثي، لازم / من الأفعال المشبهة و خبره «رمزاً»

٧. «خير»:

- ١ اسم، معرف، اسم التفضيل (يتُرجم مع «ترین») / خبر و مرفوع
- ٢ اسم، معرفة، مبني / مبتدأ و مرفوع
- ٣ نكرة، اسم التفضيل (يتُرجم مع «تر») / مبتدأ و مرفوع
- ٤ اسم، مفرد، معرفة / خبر و مرفوع

٨. عين المناسب في الجواب للأسئلة التالية (٢٤٠ - ٢٣٧):

٩. عين الخطأ في الترافق:

- ١ الموظف غضب كثيراً فألقى الرسالة في زاوية الغرفة؛ أوقع
- ٢ غصون الأشجار في الربع بدعة خضراء؛ رائعة
- ٣ الإنسان يُعتبر مصيره في الحياة يراردة نفسه؛ يُيدل
- ٤ يُعتبر الصبر من أهم الأمور في الروابط البشرية؛ يُعد

١٠. عين الصفة تختلف:

- ١ بعض الحيوانات تقدر على الكلام باستخدام أصوات معينة!
- ٢ المؤمن لا يأكل من طعام لم يذكر اسم الله عليه!
- ٣ ألف هذا الكاتب كتاباً تُرجمت إلى خمسين لغة!
- ٤ حدث المدرس عن مسائل كانت فيها عجائب!

٢٣٩. عِينُ الصَّحِيحِ عَنِ الْأَفْعَالِ الْمُعَيْنَةِ:

- ❶ لا نستمع إلى كلام فيه عصيان الله! للمتكلّم مع الغير، فعل النهي، مجرّد ثلاثي، يترجم إلى المضارع الالتزامي
- ❷ لا تغترّوا بصلاتهم و لكن اختبروهم عند صديق الحديث! للمخاطبين، فعل مضارع، مجرّد ثلاثي، يترجم إلى مضارع للنفي، مجرّد ثلاثي
- ❸ هذا العمل يُرَفِّعُ شأنها في الجامعات الإسلامية! للغائب، فعل مضارع، مزيد ثلاثي، يترجم إلى المضارع الالتزامي
- ❹ أنا أفرأ الأدعية باللغة العربية و لا أرجح ترجمتها! للمتكلّم وحده، فعل النفي، مزيد ثلاثي

٢٤٠. عِينُ الْفَعْلِ النَّاقِصِ لَا يَمْكُنُ أَنْ يَدْلِلَ عَلَى الْمَاضِيِّ:

- ❶ كانت آيات الله كثيرة على الأرض فتفكروا فيها!
- ❷ كان في صفين تلميذ فقد والده في صغره!
- ❸ كثيًّا ما يوسيين عن حل تلك القضية القاسية!
- ❹ كان علماً علينا متزمن بالطالعة المستمرة!

آزمون ۰۳ - تکمیلی

عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم (٤٧٢ - ٤٦٦):

﴿رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ﴾:

﴿پروردگارا، آنچه که تو اش را هیچ از یک ما نداریم، بر ما تحمل نکن!﴾

﴿بارالها، چیزی را که نسبت به آن هیچ توانی نداریم، بر ما تحمل مکن!﴾

﴿بارالها، آن چه را که نسبت به آن طاقتی نداریم، هیچ گاه بر ما تحمل مکن!﴾

﴿پروردگارا، چیزی که تو اش را هیچ نداریم، نمی‌توانیم تحمل کنیم!﴾

٤٦٧. حکمت في مبارأة علميّة بين فريقين مجدّين خُصصت جائزتان للفائزتين منها!»:

(الأنساني ٨٧، با اندک تغییر)

﴿١ در مسابقة علمي بين دو تیم کوشنا که من داوری کردم، دو جایزه برای برنده‌گان اختصاص داده بودم!﴾

﴿٢ در يك مسابقه علمي بين دو تیم کوشنا که دو جایزه برای برنده‌گان آنها اختصاص یافته بود، داوری کردم!﴾

﴿٣ در يك مسابقه علمي ميان دو گروه پرلاش که جوايزی برای برنده‌گان اختصاص یافته بود، داور بودم!﴾

﴿٤ در مسابقه‌ای علمی بين دو گروه تلاشگر داوری کردم و دو جایزه برای برنده‌گان آنها اختصاص دادم!﴾

٤٦٨. الاستعانة بالكتير يا المضيئه لثثير المدن حُلم رَبِّما يتحقق بيد البشر!»:

﴿١ كمک گرفتن از باکتری نورانی برای روشن ساختن شهرها، رویایی است که شاید به دست انسان محقق شود!﴾

﴿٢ ياري جستن از باکتری نورانی برای اين که شهرها را نورانی کنیم، رویایی است که احتمالاً به دست بشر تحقق یابد!﴾

﴿٣ استفاده از باکتری نورانی به منظور نورانی کردن شهرها آرزویی می‌باشد که چه بسا انسان آن را با دستائش محقق سازد!﴾

﴿٤ مساعدت خواستن از باکتری نورانی برای اينکه شهرها نورانی شوند، آرزویی است که قطعاً به دست بشر محقق می‌شود!﴾

٤٦٩. «كانت مفردات كثيرة تُنقل من الفارسية إلى العربية قبل انضمام إيران إلى الدولة الإسلامية!»:

﴿١ مفردات فراوانی قبل از ملحق شدن ایران به حکومت اسلامی، از فارسی به عربی منتقل می‌گردید!﴾

﴿٢ واژگان کثیری از فارسی به عربی منتقل شده بود، پیش از آن که ایران به دولت اسلامی بپیوندد!﴾

﴿٣ مفرداتی زیاد بین فارسی و عربی جایه‌جا می‌شد، قبل از پیوستن ایران به دولت اسلامی!﴾

﴿٤ عدد زیادی واژه از فارسی به عربی منتقل می‌شد، پیش از انضمام ایران به دولت اسلامی!﴾

٤٧٠. عین الصحيح:

كأن حسنة العقيدة طلب محال في تلك البلاد! آزادى بيان خواسته اى محال در آن کشور بود!

﴿أَخِلِصْ لِلَّهِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا تَظَهَرَ يَنْابِعُ الْحِكْمَةَ مِنْ قَلْبِكَ عَلَى لِسَانِكَ! چهل صبح برای خداوند با اخلاص شو که چشمهاي حکمت را از قلبت بر زبانت بدیدار نمای!

﴿لَا تُغْرِقْ فِي الْمَدْحِ وَ الدَّمْ فَإِنَّهُ أَكْبَرُ الْحَمْقِ! در سایش یا نکوهش زیاده روی نکن؛ چه آن بزرگترین نادانی است!

﴿مِنْ ذَاذِي جَعْلِ الْشَّمْسِ جَذْوَةً مُسْتَعْرَةً وَ ضَيْاءً كَثِيرًا! این کیست که خورشید را اخگر فروزان و دارای نوری فراوان قرار داده است!

٤٧١. شاید خداوند ما را از گرامی داشته شدگان قرار دهد!:

﴿لَعْلَ اللَّهُ يَجْعَلُنَا مِنَ الْمُكْرِمِينَ! عسى أن يجعلنا الله من المكرمين!

﴿لَعْلَ اللَّهُ جَعَلَنَا مِنَ الْمُكْرِمِينَ! قد يجعلنا الله من المكرمين!

٤٧٢. عین غير المناسب للمفهوم:

﴿وَجَدَتْ رَائِحَةَ الْوَدِ إِنْ شَمَّتْ رُفَاتِي! وجودی دارم از مهرت گذازان / وجودم رفت و مهرت هم چنان هست

﴿مُرْكَلْ شَيْءَ هَالَّكَ إِلَّا وَجْهِهِ: زندۀ بی‌زوال بزدان است!

﴿﴿كَلْ حَزْبٌ بِمَا لَدِيهِمْ فَرَحُونَ﴾: زی هر کس آیین شهرش نکوست!

﴿قُلِ الْحَقُّ وَ إِنْ كَانَ مُرِّا! جز راست نباید گفت / هر راست نشاید گفت

عین المناسب في الجواب للأسئلة التالية (٤٨٠ - ٤٧٣):

٤٧٣. عین الصحيح في ضبط حرکات الكلمات:

﴿إِنْ أَحْسِنْتُمْ إِلَى النَّاسِ فَهُوَ ذَخِيرَةٌ لِآخِرَتِكُمْ!

﴿شَاهَدْتُ فِي الْبُسْتَانِ مُزَارِعِينَ يَعْمَلُونَ بِكُلِّ جِدٍ!

﴿ثُمَّ رَاحَ تَحْوُّ وَلِيْهِ فَقِيلَةُ الْأَبَّ وَ أَجَسَّمُهُ عِنْدَهَا

﴿يَسْتَقِيدُ الإِنْسَانُ مِنَ النَّقْطِ گوقد و لمعاجنة الأمراض الجنديّة!

٤٧٤. عین ما فيه الترادف:

﴿تَجْهَدُ الطَّالِبَةِ فِي أَدَاءِ وَاجِباتِهَا وَ تَساعِدُ أُمَّهَا!

﴿الْفَرْسُ قَادِرٌ عَلَى النُّومِ وَ هُوَ وَاقِفٌ عَلَى أَقْدَامِهِ!

﴿مِنْ عَلَامَاتِ الْمُؤْمِنِ الصَّبْرُ عَنِ الْمُصِبَّةِ وَ الْحَلْمُ عَنِ الْعَضْبِ!

﴿فِي ظَلَامِ الْيَاسِ قَدْ يَظْهُرُ لِكَ ضَيَاءُ مِنَ الرَّحْمَةِ الإِلَهِيَّةِ!

٤٧٥. عین ضمير «الياء» مفعولاً:

﴿أَلَا تَخْبِرُونِي عَمَّا وَقَعَ فِي الْمَعْدِ قَبْلَ أَيَّامِ

﴿﴿وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كَنْتُ تَرَايَأَهُ

﴿حزني يسبّب ألا أترکّ على المشاكل جيداً!

﴿رَبِّ اجْعَلْ لِي مُخْرِجاً لِلْهَرُوبِ مِنْ مَوَاضِعِ التَّهْمِ!

که «لَمْ» نوشته و خوانده می‌شود. یک نوع «لم» دیگر هم که مخفف «لماذا» و به معنای «چرا» است که «لَمْ» نوشته و خوانده می‌شود. بعدش فعل ماضی و مضارع می‌آید و فعل مضارع بعدش هم بی‌تغییر می‌ماند. باز هم بهترین راه برای تشخیص، توجه به ترجمه عبارت است.

بررسی گزینه‌ها: ۱) این مرد، بندۀ درستکاری است و نزدیکانش را هنگام مشکلات رها نکرده است. «لَمْ» داریم که به همراه فعل مضارع «بِتَرَك» معنای ماضی منفی داده است. نمی‌شود «لم» را به شکل «لَمْ» ترجمه کنیم! ۲) «روزهای امتحانات نزدیکاند؛ پس چرا درس‌های را مطالعه نمی‌کنی؟» ترجمه که داد می‌زند کلمه پرسشی «لَمْ» را داریم. از نظر قواعدی هم بعد از «لَمْ» فعل مضارع منفی تغواهید دید! ۳) «بسیاری از معجزه‌ها در طبیعت تاکنون کشف نشده‌اند.» «لَمْ» داریم که با فعل «تَكَشِّف» معنای ماضی منفی داده است. ۴) «آن دانش‌آموز درس را به خوبی نفهمید.» با «لَمْ» طرفیم که همراه فعل مضارع بعدش، معنای ماضی منفی می‌دهد. عبارت معنی نمی‌دهد اگر «لم» را «لَمْ» حساب کنیم!

گزینه ۴: اسم افعال ناقصه مرفوع (با علامت‌های ان، وn) و خبرشان منصوب (با علامت‌های بن، يn) است.

بررسی گزینه‌ها: ۱) «إخوان» جمع «أَخْ» است و باید به عنوان اسم فعل ناقص «صار» مرفوع باشد إِخْوَانٌ ۲) «الإِسْلَامُ» اسم «كَانَ» است و باید مرفوع باشد الإِسْلَامُ ۳) «أَصْبَحَنا» فعل ناقص، ضمیر «نَا» اسمش و «مُعْتَمِدُونَ» به عنوان خبرش باید منصوب باشد مُعْتَمِدِينَ ۴) «اللَّهُ» اسم «لَيْسُ» و مرفوع و «عَلَامُ» خبر «لَيْسُ» و منصوب است.

گزینه ۳: بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) افعال ناقصه فاعل و مفعول ندارند؛ به جایش اسم و خبر دارند. «نَصَائِحُ» اسم «تصبیح» است. ۲) فاعل فعل «يَسَرِي» اسم «بعض» و «السَّاحِقِينَ» مضاف‌الیه است (بعض السَّاحِقِينَ؛ برعی از گردشگران). ضمناً این کلمه مجرور است («يَنْ» علامت جَرْ جمع مذکور سالم است). ۴) «كَانَ» فعل ناقص، ضمیر مستتر «هو» اسمش و «عَامَلًا» خبرش است. «بِسِيطًا» صفت «عَامَلًا» محسوب می‌شود.

گزینه ۲: ۱- ترجمه دقیق واژگان: أَسْنَة: زبان‌ها ✓ دهان‌ها (أَفْوَاه: دهان‌ها) (رد گزینه «ا») ۲- «لَيْسُ» به صورت مضارع ترجمه می‌شود؛ لیس: نیست ✓ نبود (ما کان: نبود) (رد گزینه «۳») ۳- توجه به تعداد اسامی: أَسْنَة: زبان‌ها ✓ زبان ✗ (رد گزینه‌های «۳» و «۴») ۴- توجه به زمان فعل‌ها در ترجمه: «يَقُولُونَ» مضارع است نه ماضی (رد گزینه «۳») «يَكْتُمُونَ» هم مضارع است نه ماضی (رد گزینه‌های «۱» و «۳») ضمن اینکه «يَقُولُونَ» یعنی «می‌گویند» نه «به زبان می‌آورند» (رد گزینه «۴») ۵- وزن کلمات در ترجمه‌شان خیلی تأثیر دارد: أَعْلَمُ بر وزن «أَفْعَلُ». اسم نفضیل است ← داناتر، «عاليٰ»: دانا^ه اسم فاعل و «عَلَامٌ»: بسیار دانا^ه اسم مبالغه است (رد گزینه‌های «۱» و «۴»).

گزینه ۱: ۱- توجه به زمان فعل‌ها: «ما أَتَى» در «ما أَتَاهُ» فعل ماضی منفی است (رد گزینه «۲»). «كَانَ» به واسطه حرف «و» روی «ضَرِبَ» اثر معنایی می‌گذارد؛ کان + مضارع: ماضی استمراری (زده می‌شود؛ رد گزینه «۴»). ۲- حذف و اضافه: «نبود» در گزینه «۲» وصله زائد است. «حاجة» بدون ضمیر آمده است (رد گزینه «۲»).

۲۳۰. گزینه ۳ **ترجمه عبارت سؤال:** «ادعا می کنیم که ایرانی ها زبان عربی را زبان خودشان پنداشتند؛ زیرا آنها»

ترجمه گزینه ها: ۱) اسلام آوردن و به اسلام ایمان آوردن. ۲) آن را سمبولی برای میراث فرهنگی شان قرار دادند. ۳) به این زبان صحبت می کردند. ۴) به آن بیشتر از زبان مادری شان توجه کردند.

توضیح: در متن آمده که ایرانی ها برای زبان عربی کلی کار انجام دادند. این گزینه منطقی ترین گزینه است.

۲۳۱. گزینه ۳ **ترجمه عبارت سؤال:** «تفاوت بین زبان عربی و دیگر زبان ها برای ایرانی ها این است که»

ترجمه گزینه ها: ۱) زبان عربی آمیخته به کلمات فارسی است. ۲) دیگر زبان ها به میراث ایرانی - اسلامی مان ارتباط دارند. ۳) زبان عربی در گذشته، زبان دانش و ادبیات بود. ۴) اهمیت زبان عربی برای ما به مسائل سیاسی و امثالش ارتباطی ندارد.

توضیح: اهمیت زبان عربی برای ایرانی ها به دلیل مسائل دینی بوده و هست نه مسائل سیاسی!

۲۳۲. گزینه ۲ **ترجمه عبارت سؤال:** «ایرانی ها تلاش کردند برای راه آموختن زبان عربی را ساده کنند.»

ترجمه گزینه ها: ۱) تألیف کتاب های فرهنگی (۲) فهمیدن فرهنگشان (۳) آموختن زبان مادری شان (۴) یاد دادن عقایدشان **توضیح:** در متن آمده که فرهنگ ایرانی ها، ایرانی - اسلامی است. این یعنی که فرهنگشان حداقل در گذشته به فرهنگ عربی مرتبط بوده است.

۲۳۳. گزینه ۳ گزینه نادرست را مشخص کن.

ترجمه گزینه ها: ۱) لزوم آموختن زبان عربی برای ما به این موضوع برمی گردد که

۳- «رد: برگرداند» فعل متعدد و ضمیر «» مفعولش است؛ پس باید در ترجمه حواسمن به لازم و متعدد بودن فعلها باشد (رد گزینه های «۲» و «۴»).

۴- «از» در گزینه «۳» اضافی است و «و» به صورت «ک» ترجمه شده!

۲۲۸. گزینه ۳ گاهی فعل مضارع با «ما»

منفی می شود؛ ما بُرید: نمی خواهد (بُرید) فعل مضارع از باب «إفعال» است).

بررسی سایر گزینه ها: ۱) «لا يحزن» فعل نهی است (نایابد + مضارع التراجمی). ۲) آم

+ مضارع: ماضی منفی (۳) کان + مضارع: ماضی استمراری

۲۲۹. گزینه ۱ ۱- اول به «شد» توجه کنیم

معادلهایش در عربی «صار، أصبح» هستند (رد گزینه های «۳» و «۴»).

۲- «مدرسه شان» ضمیر دارد. (رد گزینه های «۲» و «۳») و «مدرسه» ضمیر ندارد (رد گزینه های «۲» و «۳»).

۳- زمان فعلها، «تغییر کردن» ماضی است. (ینظرون) مضارع است؛ رد گزینه «۲»)

۴- «أَطْفَلُوا» امر و «أَطْفَلُوا» ماضی است (تفاوت در حرکت عین الفعل) ← رد گزینه «۴».

ترجمه متن: زبان عربی برای ما به سمبلي تبدیل شده که به مقدار توجهمان به میراث (فرهنگ) ایرانی - اسلامی مان اشاره می کند. بعد از اینکه ایرانی ها اسلام آوردن، برای کشف همه زوایای این زبان کوشیدند و در این زمینه اقدام به تألیف کتاب ها و واژه نامه هایی کردند که راه آموختن و یاد دادن زبان عربی را برایشان ساده کند. فراوانی تألیفات در زمینه های صرف و نحو، بلاغت، واژگان و امثالشان بهترین شاهد این موضوع است. این تلاش ها اشاره دارند که ما زبان عربی را همچون زبان خودمان به حساب می آوریم.

را توصیف می‌کند که جمله وصفیه نام دارد.
بررسی گزینه‌ها: ۱) «اصوات معتبر»: صدایایی مشخص «ترکیب وصفی و «معینی» صفت از نوع اسم است. ۲) «مومن از غذایی که اسم خداوند بر آن برد نشده است. نمی‌خورد». فعل «لم یذکر» اسم نکره «طعام» را وصف کرده؛ پس جمله وصفیه است. ۳) «این نویسنده کتاب‌هایی را تألیف کرده که به پنجاه زبان ترجمه شده است». «ترجمت» فعلی است که اسم نکره «کتاب» را وصف کرده؛ پس جمله وصفیه است. ۴) معلم درباره مسائلی حرف زد که در آن شگفتی‌هایی بود. فعل «کانت» اسم نکره «مسائل» را توصیف کرده؛ پس جمله وصفیه است.

۲۳۹. **گزینه ۳** **بررسی گزینه‌ها:** ۱) «لا سئتم»:

نباید گوش فرا دهیم» فعل نهی از صیغه متکلم مع الغیر است درست اتفا بر وزن «تفتعل» و از باب «افتعل» است. ضمن اینکه دو سه سوال قبل تر گفتم که فعل نهی غایب و متکلم معنای مضارع التزامی می‌دهند. ۲) «لا تغترروا» فعل نهی جمع مذکور مخاطب از باب «افتعل» است: «غَرَّ» بر وزن افععل **اعْتَرَّ** مضارع **يَعْتَرُّ** جمع مذکور مخاطب **تَغْتَرِّونَ**. نهی **لَا تغْتَرِّوا** ۳) «این کار جایگاهش را در دانشگاه‌های اسلامی بالا می‌برد» دلیلی ندارد فعل «برفع» به صورت التزامی ترجمه شود. ضمن اینکه این فعل ثلثی مجذد است. ۴) «من دعاها را به زبان عربی می‌خوانم و به ترجمه‌شان مراجعه نمی‌کنم». هم از ظاهر فعل (داشتن **يَ** در آخرش) و هم از سیاق عبارت پیداست که «لا أراغع» فعل مضارع منفی است. حتیاً می‌دانید که این از باب «مقابلة» است: «راجح، يرجح، مراجحة».

۲۴۰. **گزینه ۱** «کان» معنای «است» می‌دهد به شرطی که بر چیزی که ثابت و همیشگی

این زبان، زبان فرهنگ ماست. ۲) هر کس با ضرورت یادگیری زبان عربی مخالفت کند، گویی به میراث و فرهنگش توجه نمی‌کند. ۳) نگرش و دید ایرانی‌ها نسبت به زبان عربی بعد از ظهور اسلام تغییر نکرد. (طبق متن، آشکارا غلط است). ۴) بعد از ظهور اسلام، زبان عربی فقط زبان جوامع عربی به شمار نمی‌آید.

۲۳۴. **گزینه ۴** «حاولوا»: تلاش کردن» چون

عین الفعلش «ـ» گرفته فعل ماضی محسوب می‌شود («حاولوا» امر است)، از صیغه جمع مذکور غایب است، ثلثی مزید از باب «مقابلة» است (بر وزن «فاعلوا») و فعل معلوم است. ضمن اینکه «کشف» مجرور به حرف جز است.

(لکشیف: برای کشف)

۲۳۵. **گزینه ۱** با توجه به سیاق عبارت، فعل

«أصْبَحْتُ: شد، گردید» از صیغه «للغاية» است. ضمن اینکه این فعل، ماضی و ثلثی مزید است. «أصْبَحَ» از افعال ناقصه است که لازم و متعددی برایشان معنی ندارد و فاعل و مفعول نمی‌گیرند.

۲۳۶. **گزینه ۱** ابتداء ترجمه این قسمت را

دوباره بینید: «فراؤانی تأییفات در بهترین شاهد برای این موضوع است.» «خبر» اسم تفصیل است و چون مضاف شده به صورت صفت عالی ترجمه می‌شود. ضمن اینکه این اسم، نکره و خبر «کثرة» است.

۲۳۷. **گزینه ۲** **بررسی گزینه‌ها:** ۱) الْتَّى

= أَوْقَعَ: انداخت. ۲) «تَبِيْعَة: نو، تازه» و «رائعة: جالب» مترادف نیستند (حدیثة = بدیعه = جدیده). ۳) **يُعَتَّبِرُ = بُيَّدَلُ**: تغییر می‌دهد. ۴) **يُعَتَّبِرُ = يُعَدُّ**: به شمار می‌آید.

۲۳۸. **گزینه ۱** دو نوع صفت داریم: ۱- مفرد:

که همان صفت از نوع اسم است. ۲- جمله: یعنی فعلی که بعد از اسم نکره می‌آید و آن